

آزاد

محل توزیع کتابخانه تربیت

عنوان مراسلات

کتابخانه تربیت

تبریز (ایران)

غره محترم کسرام ۱۳۲۵

۴ ۲ ۳ ۱
جریده ایت مصور و هفته نگار طبع و توزیع می شود

تیراژ

هر نمره در تبریز ۳۰۰ سالی

سالیانه در تبریز ۱۲۰۰۰

در سایر ولایات ایران ۱۰۰۰۰

در محاکم خارجیه ۱۵۰۰۰

در این جریده از هر گونه مقالات سیاسی اقتصادی و علمی و صنعتی و تاریخی و ادبی بحث می شود و هر قسم مقالات شود مندر و عاتم المنفعه مقبول
و در انتشارش اداره آزاد است
اجرت اعلانات سطر یک قران در صورت تکرار و پشاهی گریز می شود



صورت دانشمند معروف و نویسنده مشهور خطیب بنی الطیر و منطق بنی عدیل مرحوم سید جمال الدین سید آبادی و بعد از آن
شیخ جمال الدین افغانی، مؤسسن جریده عروه الوثقی در پاریس و مؤلف الرد علی الدهرمین یا (ردیجریه) و صاحب ایفان نقدیه مقالات متعدده

حقوق قانونی

سر مختصری که در شماره های گذشته نوشتم و انواع حقوق را که مقدمه قوانین تشریعی شناخته میشوند باز نمودیم بهتر است که چیزی نیز از اساس قانونی که امروزه در زبان هر کس شده بنکاریم انقلابات سیاستیکه امروزه در صحنه تاریخی ایران دیده میشوند همانا بعین اوضاعی است که قرنهای پیش از این در ممالک اروپا پدید آمده و دفتر خوشبختی مالی آن سرزمین را مسجل نموده و اصول و قواعدی که حاکمیت در مغرب زمین مشهود است نه چنان است که به محض قبول مشروطیت پایدار گردیده چه همه کس میدانند که ترقی ملی مختلفه در آن واحد ممکن نبوده و در یکی محصول میباشد ولی اگر باخواهیم که هر چه زودتر به مقصود خود نایل آئیم بلا تردید باید از خجارب هفتصد سال اروپائیان که در این راه کرده استفاده نموده و اصول ایشان را با شریعت غزای نبوی تطبیق کرده و در صورت عدم مغایرت بچون و چسما قبول داریم اگر متفکرانه در سترقیات سریع الحصول ملت ژاپون غور نماییم حقیقت این مسئله را واضحا ملاحظه می شویم که ژاپونیان قوانین اروپا را با عوایفی خود سنجیده مافت سیصد سال دول اروپائی را در سی سال طی نموده پس مانیر باید اساس قانون خود را به اصول مجرب اروپا بگذاریم و سیاستون بزرگ جمیع آن اصول را که گفتیم در هفده فصل ذکر نموده اند که همگی بر طبق قوانین اسلام هستند و ما در این جا مختصرا بر یکربسیان بنماییم اقول مساوات قانونی یعنی در پیشگاه عدالت غنی و فقیر را فرقی نبوده و با یک چشم دیده میشوند و دریم عدم ممنوعیت مناصبت دولتی به ارباب آنکه هر کس را نسبت به قابلیت شخصی خودش بدون ملاحظه حسب و نسب میتوان

در دایره دولتی مستخدم نمود سیم عزیت شخصی محدود بقانون که سرمد آن نیز آزادی دیگر اعضای هیئت اجتماعی است یعنی هر کس هر چیزی را که بایرین ضرر نداشته باشد میتواند بکند و بچکس را مجال تعرض نیست چهارم امنیت مطلقه جان و عرض و امال که احترم این همه باید قانونا تامین شود باشد خشم حق به افعه ظلم که شخصی میتواند در مقابل تعدی و اجحاف ایستادگی نماید ششم حریت مطایع که هر کس در طبع و نشر افکار خود مختار است شروط بر اینکه از انتشار آنها ضرری برای امنیت عمومی ملحوظ نباشد هفتم آزادی مجامع که مردم بتوانند آزادانه بیکجا جمع شوند و اظهار افکار نمایند بشرطیکه اجتماع آنها به امنیت قانونی نگردد وارد نیارود هشتم قبول ملت تدبیر حکومت را که مردم اقلام حکومت را تصدیق بکنند نهم حریت سیاستیه که خلق در انتخاب و کلاهی ملی آزادی دارند دهم تعیین بلا امتیاز مالیات بر حسب استطاعت که باید در تشکیل حکومت عمومی که تامین اجرای قانون بهمه آن محمول میباشد خرج شود و در میان حیف و میل نگردد یازدهم مسئولیت حکام در امور خود که باید از جریان حکومت خویش جواب بدهند و از دهم تقییم قدرت تشریع و قوه اجرای که باید در تحت اداره واحد نبوده باشند سیزدهم موقوف کردن شکنجه و تعذیب برای اقرار که مقصود نباید پیش از اقرار به جرم خود شکنجه بدهند چهاردهم آزادی صنایع و کسب هر کس در اعمال صنایع آزاد است و میتواند که با هر کسی که خواناست مشغول باشد با نوزدهم بنای تعلیم اجباری و مکاتب مجانی برای فقرا که افراد ملت باید خواندن و نوشتن و مقدمه از حساب را در ارباب باشند شانزدهم بر کسی را که قانونا توقیف نموند در صورت عدم اطاعت

مقتضی شود بجهت هم اگر ملک شخصی برای منافع عمومی لازم باشد
باید قیمت عادلانه آن را دریافت و از تصرف ملک تخلیه بدین
امروز اساس جمیع حکومت مشروطه باین اصول بنده گانگشته
شده ولی در فروعات قانونی آن اختلافات کثیفی می باشد و چون
مقصود ما بطن اساس است هر یک از این فصول را جداگانه

شرح خواصیم داد .

بقیه طوط حضرت . . . حجة الاسلام آقای قاسم محمد در مجلس تجارب و کلاشیر از

نزدیک بود از اثر خیانت خانان سیل حوادث بنیان استقلال و سستی
دولت و ملت را از پیخ و بن بر کند و اخلاف ما را بجا که ندلت نشانه
با اینکه ما را یقین بود که طغنه ملت اسلام و دبدبه دولت ایران
از صواغحات ایام و تغییرات زمان تا قیام قیام مصون و محفوظ خواهد ماند
ولی بعکس خیالات ما بود رسید و بود بلانی ولی بخیر گذشت از اقدامات
علماء اعلام و حج اسلامیه دار الخلقه طهران جمعه ص حضرت حجة الاسلام
آقای آقا میرزا سید محمد طباطبائی علت را قهیدند و مؤسسه سیاسی
اندام دولت و مخرب بنیان ملت را شناخته و وضع زمانه را و از گون
دیدند جمعی جان خود را آگرو بی خود را باستان ملائک سپاه رسانیدند
بهیئت اجماع باز بان عجز و تضرع عرض حال دادند کی شسته بفریاد
برس بر خدا مابین دین پی حشمت و جاه آمده ایم از به حادثه اینجا
پناه آمده ایم با چنین کنج که شد خازن او روح امین بگداشته
بر خانه شاه آمده ایم استدعای دایان دولت جا و بیایت و
علایای جان نثار از پیشگاه و شهریار عدالت گستر این است که سدی
در مقابل سیل های بنیان کن از رجال شاه پرست با دانش ملت دوست
وطن خواهد بنا شود و اگر نه شهریار آن کند که خود خواهد حکم بر شهر باز توان
کرد لکن چون مستدعیات علماء اعلام موافق برای مبارکه مدیانتها

تاثیر بود مخزون با جابت و فرمان قضا جریان با نقاد مجلس شورای
قضا و گریه این است که محض اجرای فرمایش پد ر تاج دار خود را
و سایر ممالک محروسه رجال با کفایت دانشمند دولت و ملت پرست
از هر طبقه احضار بدر بار فرموده اند که امورات این دولت و ملت را
بمیزان عقول خردمندان محتوی نمایند که احضار رفع عیوب است و
نواقصات دیگران را بنمایند اگر مفرضان دیو سیرت آدم صورت
و معاندان اجانب پرست که در پای تحت و سایر ممالک محروسه
در کمین بسته اخلال نمایند و محض خوش بودی و استرضای خواطر
اجانب دولت را بطایف احمیل افسانه نکنند و مانع اجرای اساس
شرق و افتخار ایرانیان نشوند خدای متعال مفرضان را بقلای محن
و طومار عرشان را قطع فرماید و از این ترتیب جدید که مکنونات خواطر
شایان است واقعات علماء اعلام و بهمت غیورانه وطن خوانان
امید است عما قریب ترقیات محیر العقول دولت و ملت را حاصل
گردد پس بر عموم وطن خوانان فرض شد که از صمیم قلب و خلوص نیت
پد ر تاجدار خود علی حضرت شهریار عادل و حضرت اقدس ولیعهد
گردون مهر را مادام العمر دعا نمایند و و کلا خود را بجانب دار الخلقه
بزودی گسیلند که شرف اندوز مجلس شورای ملی شوند و معاینه دولت را
راه قدر و حیل و مدد شود الحمد لله از ملت پرستی آقایان علماء انتخاب
و کلا گریه و حالت فطرنی باقی نیست مگر امضا و مهر نمودن این ورقه
که در دست من است و اعتبار نامه و کلا محبوب میشود و من در این شهر
مقدم شده امضا و مهر نمایم که کسی تخلف از عیش اسامه ننماید و اهل
شیراز بهر مورد و مقام کوی سبقت از انانی سایر ممالک محروسه بوده اند
واقعه سان همیشه بر صراط شاه پرستی و وطن دوستی استوار بوده اند

کتاب مرقوم ششده الی آخره یون .

روزگشته که جمعه ۱۹ بود بسعادت جناب مستطاب علامه فہام آقایی

حاجی سید احمد معین الاسلام که ناظم مجلس دارالشواری قیامت و جناب
مستطاب علامه فہام آقایی آقا شیخ یوسف کہ یکی از وکلا و اول شخص
وطن خواہ است ظلاب را تحریر و ترغیب با شراک بانگ ملی و خرید
اسہام او کردند تا آنکہ روزگشته طلب تمام مدارس کتابهای زاید
از لزوم و اسباب دیگر آوردند و آقا بابا خان آورده حراج کردند
و این حراج چند روز طول میکشد و اول کسی کہ اقدام نمود جناب مستطاب
آقا شیخ یوسف بود کہ کتب خود را اذن فروش داد

(بحرہ دولت ژاپون)

دولت ژاپون پیش از جنگ روس ہر قدر کہ برآورد یاد قوۃ بحریہ خود
میسکوشید حالاً در این بارہ خیلی بیشتر از آن وقت ابراز سعی و کوشش
میدارد چنانچہ بناینگارشات جہاز خارجہ اخیراً (ناغازاکی) نام کشتی
جنگی ژاپن کہ از صنف (طورپید) می باشد باب انداختہ شدہ پس از
روس و ژاپن (ناغازاکی) سی و سی و شصت کشتی ہای طورپید می باشد
کہ ہمہ آنها در کارخانہ ہای کشتی سازی خود ژاپن ساختہ و باب انداختہ
شدہ اند ژاپونیا در ظرف اندک مدت باز دیاد قوۃ بحریہ خود فوق
العادہ ہمت و مردانگی ابراز داشتہ و میدارند و عنقریب (طورپید)
سی و چہارم نیز تمام شدہ و بدینا ازال خواهد شد در حالتیکہ
ہنگام ربہ مذکور عدہ طورپید ہای ژاپون نوزدہ بیشتر نبود اینک قریباً
شمارہ آنها پنجاد بالغ میگردد (ارشاد)

اعلان کتابک المبین و مسائل الحیات از کتابخانہ حاجی ملا علیہ السلام طالب داد
مستغنی از تعریف و توصیف است لطائف این دو جلد کتاب را در اربع باب و صناع لیباشد
در کتابخانہ موجود است ایضاً کتاب ثنوی تہذیب الاخلاق تفسیر انوار فی الافاق
شرح گذارشات و ذایع اتحاد مجاہدین در تحصیل شہادت و اجرای این قانون است
نیز در کتابخانہ موجود است ایضاً تقریر ملا نصر الدین حاوی ۳۶۰ ورقہ

و دارای چہار تصویر بی نظیر در کتابخانہ موجود است

بقیہ زمرہ (۲) عکاسی

باز رحمت اللہی و رافت غیر متناہی با ہتمام و جنبش آمدہ خواست
کہ از زیر بار گران خوارج کہ عار داخل و مانع داخل بودند چارہ
چارہ فرمایند بعد از تسلط جنگیہ خوارزم شاہ در دورہ
ہزار و صدوسی نادر می بار آورد با عدم علم بہند تا زد و پسند
پرورداد بعد از ہمہ اینها سلاطین کار آمد و متین و مردمان فاضل
عاقبت بین یکی بعد دیگری افراخت تا دورہ اشراق
منظری و در وضع ریاض علم و برتری رسید جمعی از رتب
النوعان پیش بینی و خیر خواہان فقیر و غنی خواستند کہ آن
رقیت عالم فطرت را بحریت زمان بعثت مبدل سازد
آن سلطان عادل باذل در یاد دل باخمیرہ عدالت کہ در کمون
داشت لباس استبداد چندین سالہ خود و خانوادہ شہر با
بطیب نفس خلع و بوجود مقدس و محترم مشروطہ پوشانید
خدائی را منراست کہ چنین ملکی را بر ملکی مبدل سازد و کہ عزت
نفس رعیت را بر شرف نفس خود مقدم داشتہ از عزت
تأمہ خود گذشت و بعد از او ملک عادل جوان جوان بخت
در یاد دل قصد فیت خود را استوار نمودہ کہ بموجب دلخواہ رؤس مشروطہ
و موافق دستخط مقتدر شاہ مغفرت پناہ و فردوس جایگاہ مشروطہ
و قوانین مشروطہ محکم و مستحکم فرماید از حسن نیت حاکم و محکوم کہ در این
عصر کلی معایر زایل نیست چون روح و جان و گوشت
و استخوان گردیدہ اشتداد ہم دیگر لازم دیدہ و شدند لهذا
نتایج حسنہ و فرائع مستحسنہ در این زمان بر صحنہ بروز رسید از انجملہ
باز شدن مدارس متعددہ بطرز جدید و تبدیل بعضی از مکاتب قدیم بوضع جدید
بقیہ زمرہ